

Štev. 6. Leto 5.
Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrtletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnništvo:
Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Delav.
zbornice), kamor naj se tudi pošiljajo rukopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽ.

Glavna skupščina bolniškega fonda.

Gospodje iz vrst udruženja nacionalnih železničarjev so odklonili pretežno večino naših predlogov. Prispevke za bolniško blagajno so povišali za 0,2%. Karenčno dobo za zobotehniška dela so podaljšali na 5 let. Plačanje hranarine za čas ambulantnega zdravljenja so odklonili. Enako povračilo stroškov za prevoz zdravnika na dom, izplačilo enotne babične pomoči po Din 225.—, pravico do zahteve pregleda po specialistu. Odklonili so celo naš predlog za izmenjavo uredbe in pravilnika.

Naši sodruzi so energično zastopali zahteve železničarjev, žal, so uspeli le v par točkah, ker je zvezarska večina gluha in zahtev ter pritožb delavstva noče slišati.

Glavna skupščina bolniškega fonda se je vršila dne 23. in 24. marca t. l. v Beogradu. Zdi se nam, da so več ali manj tudi glavne skupščine zgolj formalnost, da je kompetenca teh skupščin več ali manj tudi le navidezna. Zakaj stvarna — dasi mnogo preblagohotna kritika dela centralnega upravnega odbora, odnosno centralne uprave redno naletava na gluha ušesa. To je s. Cerkenik takoj na početku svoje ocene letnega poročila ugotovil. To oceno bomo v eni izmed prihodnjih številkih tega glasila, če bomo le imeli prostor na razpolago, v celoti objavili. Mimo gluhih ušes bi naposled delegati glavne skupščine morali in mogli iti na dnevni red, toda pred poslednjo konsekvenco se vedno — dejal bi: ustrašijo. Potrebno bi namreč bilo gospodi dati nezaupnico in potem bi se vendar nekaj moralo ukreniti. Razpoloženo na vseh glavnih skupščinah, kakršno je bilo vselej doslej, pa se niti od daleč ni približalo tolikšni odločnosti in dejanjem, ki bi bila vsaj malo analogna ostrim besedam večine govorečih delegatov, da bi bilo opravičljivo upanje, doseči novi, inicijativnejši, aktivnejši in bolj ekonomski ter naposled resnično socialni in človekoljubni ter pravičnejši centralni upravni odbor.

Skoraj vsi delegati, ki so ocenjevali delo celega odbora v preteklem letu in poročilo centralnega upravnega odbora, so izrekli v obojem do cela negativno kritiko; uničujočo kritiko pa so izrekli ss. Bahun, Bibič in Cerkenik, gg. Sabljak (Zagreb) in Brkič (Sarajevo). Grajali so se vsi tisti nedostatki, ki se leto za letom grajajo, v prvi vrsti: pomanjkanje pravičnega umevanja odgovornosti, neekonomsko gospodarstvo, nesocialnost, nehumanost, krnjenje avtonomije oblastnih uprav bolniškega fonda in podobno.

Odgovori, ki so jih delegati na svoje ocene morali slišati, so tako malo resni in utemeljeni, da je škoda o njih napisati kakšno besedo.

Morda so naši delegati imeli najpopolnejše zadoščenje v tem, da je eden izmed sarajevskih gg. delegatov strokovno zelo utemeljeno zahteval, naj se naposled odpravi brezsmiselno budžetiranje, ki je največja anomalija, ki more obstojati. Opozarjal je na dejstvo, da ni bolniškega fonda, ki bi se šopiril z nekakšnim budžetiranjem. Razlage, ki govorijo zoper budžetiranje, smo mi že lani ob priliki tozadevne debate med našim glasilom in »Jugoslovanskim železničarjem« poudarili. Tedaj smo bili seveda, skoraj norci, ki ne umejo misliti. Danes so, hvala bogu, tudi njihovi delegati spoznali, da naši predlogi niso kar tako iz trte izviti in brez vsakršne podlage. Zato, pravimo, je bilo našim delegatom naravnost v zadoščenje, da jim je letos g. Brkič iz Sarajeva vzel to konstatacijo o budžetiranju iz ust.

Naš delegat je predlagal, naj se partija za zdravnike in upravne stroške za ljubljansko oblastno upravo

zviša, vpoštevajoč večje dohodke bolniškega fonda zaradi večjih prejemkov prometnega osebja, ki bo skoraj gotovo v letošnjem poslovnem letu nastopilo, za pol milijona dinarjev. Poudarjal je, da leži pri naši oblastni upravi nad tisoč nerešenih prošelj za zdravljenje in plombiranje zob. Ta predlog je skupščina odklonila in je bil ljubljanski oblastni upravi priznan samo »budžet«, ki ga je predlagala centralna uprava, t. j. 8.665.000 Din; ta budžet je za 755.000 Din večji od lanskoletnega. Vendar je predsednik centralnega odbora obljubil, da bo ljubljanske predloge glede naknadnih kreditov vpošteval, da se bodo zatorej potrebe teh kreditov krile iz rezervnega fonda, ki znaša letos nad 6.000.000 dinarjev.

Najvažnejši del skupščine je bila nedvomno razprava o predlogih. Največ predlogov je bilo predloženih od ljubljanske oblastne skupščine, odnosno od naših delegatov. Vsi ti predlogi so bili že tako objavljeni v našem glasilu. Naj torej povemo, kako jih je skupščina sprejela, odnosno odklonila.

Povišanje honorarja zdravnikom od Din 30.— na Din 40.— po članu in kilometru; skupščina sprejme kompromisni predlog, da se ta honorar poviša na Din 35.—.

Plačanje hranarine za čas ambulantnega zdravljenja delavcem, ki se ne javijo bolne. Predlog se ne sprejme, pač pa skupščina odredi, naj c. upravni odbor doseže pri prometni ustanovi, da se delavcem za ta čas ne bi prejemki odtegovali.

Prevoz zdravnika v primeru, ko član stanuje nad 3 km daleč od rajona, naj plača bolniški fond. Predlog je skupščina odklonila.

Hranarina naj se izplačuje bolnim delavcem za vseh 30 dni v mesecu.

Skupščina je po ostri debati sprejela ob pogoju, da se delavcem zaračunava prispevek ne na podstavi bruto-prejemkov, marveč na podstavi 30 zaračunanih dnevnic, kakor nekatere uprave že delajo.

Takso za bolniški pregled naj nosi fond.

Ta predlog skupščina odkloni z motivacijo, da fond pregleda ne zahteva, marveč prometna ustanova. Skupščina odredi, naj c. upravni odbor intervenira pri prometni ustanovi, da bi bodisi stroške ona sama nosila, bodisi preglede za zdravljenje odpravila.

Babicam naj bi se, ne glede na mesto njihovega službovanja, izplačevalo po 225 Din honorarja.

Skupščina je predlog odklonila z motivacijo, da se to po uredbi odn. pravilniku ne more odobriti.

Bolnik naj ima pravico po razveljavljenem členu 87. pravilnika za bolniško službo, ki naj se zopet uveljavi, zahtevati pregled odn. lečenje po specialistu.

Skupščina je predlog odklonila.

Sklep centralnega upravnega odbora glede naočnikov naj se razveljavi.

Skupščina je ta predlog skoraj soglasno sprejela.

Predloga o namestitvi specialista kirurga v Mariboru in o zdravljenju ponesrečenih v službi v bolnišnicah se odklonita apriorno, češ, da ni skupščina kompetentna za njuno reševanje. Prvi spada v kompetenco c. upravnega odbora — drugi pa nima nič skupnega z bolniškim fondom; tako so gospodje rekli.

Predlog glede sanatorija v Sloveniji je v principu bil rešen že s sklepom tozadevne komisije, ki je že tako sklenila zgraditi en sanatorij kjerkoli v Sloveniji, v višji legi, in en sanatorij v Bosni, v nižji legi. Tozadevno poročilo, ki je izšlo v slovenskih listih, pa ni točno, ker kraj (Pohorje), kjer bi se naj sanatorij zgradil, ni še definitivno določen.

Predlog za spremembo uredbe in pravilnika, ki je po priznanju mnogoterih delegatov bil naravnost sijajen, je skupščina na lahko roko odklonila. Da se bo ta zadeva nad posameznimi oblastnimi upravami še bridko maščevala, o tem niti najmanj ne dvomimo; k večjemu bi se po odklonitvi tega predloga mogle oblastne uprave vesečiti vsaj sence kakšne samouprave, če jo bodo rešili faktorji, ki z železničarji drugače nimajo opravka. Potem se pač bomo za samoupravo zahvalili gg. udruženjašem!

V poslednjem hipu so naši sodruzi, ljubljanski izvoljeni delegati vložili nov predlog, ki se v glavnem glasi takole:

Razpis C. M. br. 300-30 z dne 4. III. t. l., ki se je razposlal vsem oblastnim samoupravam, naj se kot nečlovekoljuben takoj razveljavi, ker bi bilo drugače večini članov-pacijentov (gre za nameščeno osebe) vsakršno zdravljenje v sanatorijih onemogočeno.

Za v letu 1926 nastavljene.

Intervencija v državnem svetu ter pri g. ministru saobračaja.

Po sklepu konference prizadete ga osebja z dne 19. III. 1930 je poslal naš savez v Beograd posebno deputacijo treh sodrugov, da intervenira tako v državnem svetu kot v ministrstvu saobračaja radi uračunavanja vseh službenih let tudi za napredovanje.

Deputacija je predložila v državnem svetu motivirano predstavko, v kateri se dokazuje nejasnost zakona o drž. prometnem osebju ravno v pogledu odrejanja osnovne plače ter je zaprosila, da bi državni svet pri reševanju pritožb proti rešenju o stalnosti to upošteval ter spremenil svoječasni sklep splošne seje državnega sveta iz leta 1929 ter odredil, da naj se za železničarje vpošteva pri prehodu iz delavskega v stalež nastavljenec vsaj določbe čl. 60 zakona o drž. prom. osebju.

Nato pa je šla deputacija še k ministru saobračaja, kjer mu je predložila sledeči dve predstavki:

Gospodinu Ministru Saobračaja
Beograd.

Gospodine Ministre!

U ime onih u godini 1926. regulisanih železničara, koji su sada sa priznanjem stalnosti degradirani iz već priznatih im stepeni osnovne plate natrag u prvi stepen osnovne plate, obračamo Vam se Gospodine Ministre sa molbom, da bi blagoizvoleli izdati dopunu odnosno tumačenje zakona o drž. saobračajnom osebju, koji je u pogle-

Naj članom prav na kratko pojasnimo, za kaj gre: Uprava fonda je mogla doslej bolnim članom plačati zdravljenje v toplicah in sanatorijih, potem pa jim je v obroklih odtegovala, kar je za njih plačala. To pravico je c. upravni odbor hotel članstvu vzeti in proti temu so naši delegati odločno nastopili.

Skupščina je predlog naših delegatov skoraj soglasno sprejela.

K poročilu in predlogom so govorili vsi naši sodruzi delegati.

Izmed ostalih predlogov, ki so bili sprejeti, je najvažnejši predlog o povišanju članskega prispevka. To je bil predlog oblastne skupščine zagrebške, ki je predlagala, naj se povišajo prispevki nameščencev na 2 postotka, delavcev pa na 3½ postotka. Posredovalni predlog centralnega odbora: povišanje za 0,20 postotka je skupščina sprejela proti glasovom naših ss. delegatov in proti še dvema glasovoma drugih (zagrebških) delegatov. S. Bahun je močno argumentirano in odločno govoril proti vsakršnemu povišanju prispevkov sploh.

Drugi važni predlog je bil predlog glede zobozdravljenja. Proti glasovom naših ss. delegatov in dvojici, trojici drugih delegatov je bil sprejet predlog, da se naj plombiranje zob daje brezplačno po enem letu članstva, izvrševanje zobotehniških del pa po 5 letih (poslabšanje; doslej po 3 letih).

To bi bilo kratko poročilo o skupščini. Žal nam manjka prostora, da bi se izčrpeje bavili z jedrom problema samega. Poudarjamo pa, da tako dolgo, dokler ne bomo imeli gospodarske samouprave oblastnih uprav, tako dolgo ne more biti govora o res uspešnem gospodarsko-človekoljubnem delu fonda. In glavna skupščina nas ni mogla prepričati, da smo tistemu času — blizu.

du odredjivanja periodskih stepeni osnovne plate nejasan i različito se tumači.

Sve do god. 1926. bili su svi, koji su bili regulisani, uvršćeni u onaj stepen osnovne plate, koji je odgovarao onim službenim godinama, koje su dotični proveli na radu kod državnih saobračajnih ustanova. Na pr. koji je proveo na železnici kao vršćoc dužnosti konduktera ili manevrista 20 godina te je bio 1. IX, 1926 regulisan, bio je uvršćen u 7 stepen osnovne plate. Ovu platu uživao je već 3 godine, a sada 1. I. ove 1930. god. direkcija ga je, bez zakonskog oslonca, uvrstila natrag u prvi stepen plate sa motivacijom, da niko ne može biti pri regulisanju uvršćen u viši stepen osnovne plate, već samo u prvi. Zakon o drž. saobračajnom osebju nigde ne predviđa takav postupak, već predviđa samo, da se pri regulisanju svakog uvrsti u najnižu grupu položajne plate, dok pušta međutim pitanje osnovne plate otvoreno. Za dokaz o tome navodimo propise zakona:

§ 25 odredjuje, da se ima u rešenju o stalnosti naznačiti, u kojoj kategoriji ili grupi se utvrđuju za stalne.

§ 42 odredjuje, da ostaje privremeni službenik na svome stepenu, sve dok ne postane stalan. Da je zakonodavac hteo, da bude svaki na prvom stepenu, on bi sigurno ovo izričito naznačio u tom članu zakona, a ne da ostaje na svom stepenu. Sa tim rečima dokazano je, da su mogućći različiti stepeni, — dakle prema godinama službe.

§ 48 naredjuje, da svaki službenik po pravilu ulazi u najnižu grupu položajne plate, dok međutim o osnovnoj plati nema ni reči.

§ 60 istoga zakona veli: Službenik, koji prelazi iz druge državne službe u službu kod državnih saobračajnih ustanova, dolazi na onaj stepen osnovne plate, koji odgovara broju godina dotadanje službe.

Molimo Vas Gospodine Ministre da se, bilo jednim zakonskim tumačenjem ili dopunom zakona, povodom regulisanja onih radnika, koji su godinama vršili dužnost regulisanih službenika, pa su bili ili budu tek sada regulisani, prizna za unapredjenje i penziju sve godine dotadane neprekidne službe kod državnih saobraćajnih ustanova; onima pak, koji su bili god. 1926 regulisani u odgovarajući stepen osnovne plate, pa su bili sada degradirani u prvi stepen, da im se opet povratni već priznati stepen plate prema službenim godinama.

Gospodine Ministre! Dopustite da rečemo da osoblje nije bilo krivo, što nije bilo blagovremeno regulisano, čim je počelo vršiti dužnost regulisanih službenika te je moralo u svojstvu radnika vršiti dužnosti regulisanih službenika sa manjom platom. Zbog toga Vas uljudno molimo da uredite, da se ta njihova služba, koju su faktički vršili na državnim saobraćajnim ustanovama, dakle ta državna služba, prizna po čl. 60 zakona o drž. saobraćajnom osoblju za unapredjenje i po čl. 123 zakona za penziju.

U očekivanju Vaše pravilne odluke, molimo Vas Gospodine Ministre, da uvažite naše najpunije poštovanje i najveću odanost.

Gospodinu Ministru Saobraćaja
Beograd.

Gospodine Ministre!

U ime Saveza Železničara Jugoslavije, Ljubljana, kao njegovih delegata, obraćamo Vam se molbom, da bi zakonodavnim putem izdejstvovali izmenu zakona o sticanju prava na ličnu penziju u koliko se tiče službenika državnih saobraćajnih ustanova, obnarodovanog u »Službenim novinama«, koji je stupio na snagu 6. januara 1929.

Ovim zakonom naredilo se je, da se priznaje pravo na ličnu penziju tek nakon 10 godina efektivno provedenih u službi državnih saobraćajnih ustanova time, da se u ovo vreme ne računa vreme, koje je službenik proveo na radu državnih saobraćajnih ustanova kao dnevničar.

Ovim ograničenjem veoma su oštećeni železničari, koji su regulisani na zakon o državnom saobraćajnom osoblju tek nakon 10, 15 i više, pa i 28 godina efektivne službe kao radnici-vršioći dužnosti regulisanog osoblja. Na železnicama ima hiljade i hiljade železničara, koji vrše službu kao kondukteri, manevristi, skretničari, čuvari pruge itd. i to po više godina; ima slučajeva, da vrše ovu službu (dakle službu regulisanih službenika) po više i od 20 godina, pa su tek sada regulisani. Prema ovom zakonu mora taj službenik u regulisanom svojstvu raditi još 10 godina, da zadobije pravo na ličnu penziju. Isto tako zakon ne predviđa iznimnih mera za one, koji su se razboleli u službi ili bili u službi povre-

djeni i bolovali, jer zakon za sve traži najmanje 10 godina efektivne službe u regulisanom svojstvu.

Obzirom na ovakve prilike na železnicama molimo Vas, Gospodine Ministre, da izdejstvujete izmenu zakona o sticanju prava na ličnu penziju za državno saobraćajno osoblje u toliko, da se prizna pravo na ličnu penziju prema odredbama zakona o drž. saobraćajnom osoblju i onim licima, koja se u službi razboleli ili budu na službenom poslu ozledjena, i to bez ograničenja; ostalim železničarima da se prizna u efektivne godine za sticanje penzije sve vreme, koje su bili na radu kod drž. saobraćajnih ustanova bilo u regulisanom ili neregulisanom svojstvu.

U očekivanju Vašeg pravilnog postupka, dopustite Gospodine Ministre da Vas umolimo da uvažite naše poštovanje i našu odanost.

G. minister je deputaciju prijavio sprejel ter izjavil, da je ravno pravočasno prišla, ker sedaj komisija izdeluje načrt novega zakona ter mu je ta materijal dobrodošel in ga bo takoj predal tozadevni komisiji, da ga po možnosti upošteva.

Delegati so na obeh mestih dobili obljube, da se bo šlo njih željam v okviru zakona na roko, vendar s tem prizadetim železničarjem ni dosti pomagano. Nujno potrebno je, da se takoj izda naknadna zakonska odredba in sicer, da čl. 211 zakona veljaj tudi za vse one, ki so bili in bodo še nastavljeni in da se jim šteje za napredovanje ves čas službe, ki jim je priznan za penzijo.

Povdariti moramo namreč, da velja izjemna naredba iz leta 1927 (da se pri nastavitvi delavce uvrsti neoziraje se na službena leta) le za železničarje, ne pa tudi za ostale državne nameščence.

Skrajno krivično bi bilo, da bi se del državnih nameščencev, in sicer ravno oni, ki vrši najtežjo prometno službo, zastopavljali napram ostalim. Zato upravičeno pričakujemo, da bo minister saobraćaja smatral za eno prvih dolžnosti, da nejasnost zakona o drž. prometnem osoblju odstrani, zakonsko odredbo iz leta 1927 ukine ter odredi, da se šteje vsem železničarjem za napredovanje oni čas, ki se šteje za penzijo.

saobraćaja izdali novi pravilnik za delavsko osoblje na državnih železnicah, s katerim bi se definitivno uredilo delovno in mezdno razmerje železniških delavcev in profesionalistov.

V imenu prizadetih delavcev prosimo, da odredite, da se z novim budžetom uzakoni tudi delavski pravilnik.

Istočasno pa prosimo tudi, da bi odredili finančnemu ministarstvu, da odredi potreben kredit za izplačilo diferenc železniškim delavcem, katere jim dolguje državna prometna uprava že od 1. X. 1923, torej preko 6 let in ki znašajo okroglo 15 milijonov dinarjev. Ministarstvo saobraćaja je izdalo že novembra 1929 odluk, da se zbera vsi za izplačilo delavskih diferenc potrebni podatki. Pristojne direkcije so vse podatke že poslale ministarstvu saobraćaja, a kredit za izplačilo do danes še ni odrejen.

V imenu tisočev prizadetih delavcev, ki morajo z urno plačo Din 3.— do Din 5.— vzdrževati svoje družine in ki težko čakajo, da se jim izplačajo dolgujoče diference, prosimo, da bi odredili ministru financ, da čim preje odobri za izplačilo diferenc potrebni kredit.

Novi državni proračun.

V »Službenih Novinah« je bil te dni objavljen državni proračun za leto 1930/31, ki znaša skupno 13 milijard 348,013.160.— Izdatki so za vse resore povišani, samo budžet za pokojnine in invalidnine je znižan za nekaj nad 27 milijonov dinarjev. Tako so izdatki za leto 1930/31 povišani za 880 milijonov dinarjev, dohodki pa so tudi proračunani za skoraj 590 milijonov več kot preteklo leto.

Za ministarstvo saobraćaja so določene sledeče vsote:

1. splošna uprava Din 109,300.000 (+16,500.000); 2. izdatki državnih želez-

znic Din 2,840.000.000 (+141 milijonov). Skupno Din 2,949.300.000.— (+157,500.000.—).

Budžet železniškega ministarstva je torej povečan za nad 157 milijonov dinarjev. Od tega poviška odpade na železniške delavnice 14 milijonov dinarjev, na kurilnice 34 milijonov Din, za gradbeni oddelek 12 milijonov Din in za prometni oddelek pa 50 milijonov Din. Ta povečanja so delno krita s proračunanim povečanjem dohodkov državnih železnic.

Izmenjava čl. 6 začasnega pravilnika za delavce iz leta 1920.

Ministarstvo saobraćaja je z odlokom M. S. br. 26.663 od 17. II. 1930 izmenjalo določbe začasnega pravilnika za delavce v pogledu dopustov in se nova odločba glede dopustov sedaj glasi:

Vsi stalni profesionalisti in delavci, kakor tudi oni začasni delavci in pro-

fesijonisti po dveh letih službe, dovršenem 21. letu starosti, tudi če so začasno nesposobni za kadrovske službe, imajo pravico do rednega letnega dopusta in sicer:

- oni do 10 službenih let 10 dni;
- preko 10 službenih let pa 15 dni dopusta.

Državnim vpokojencem v inozemstvu!

Z odločbo predsednika ministrskega sveta od 22. januarja 1930, št. 1747/I., s katero je bila Ljubljana uvrščena v prvi draginjski razred, je bila tudi omiljena in omejena določba, da se vsem jugoslovanskim državnim vpokojencem, ki žive v inozemstvu, odbija 30% draginjskih doklad. Odslej bodo v inozemstvu živeči naši vpokojenci prejemali po 1 in e

draginjske doklade, če: 1. žive izven Jugoslavije v skupnem gospodinjstvu s svojimi otroki, ki imajo tam stalno bivališče (redni domicil), ali pa, 2. če so stari več nego 60 let. S to določbo bo premožnim našim ljudem, ki so zaradi družinskih razmer primorani živeti izven države, storjena velika ugodnost. — (Naš Glas.)

Službena obleka uradnikov.

Predsednik min. sveta in minister za notranje zadeve je izdal pravilnik o službeni obleki (uniformi) uradnikov ministarstva za notranje zadeve. Uniformo bodo nosili okrožni inspektorji ter uradniki I. in II. kategorije, ki so določeni za službo pri sreskih načelnstvih, sreskih ekspoziturah in državnih krajevnih policijskih oblastvih vseh vrst. Uniforma je paradna, vsakdanja in poletna. Mesečna doklada za uniformo znaša 200, oziroma 150 Din. Uradniki v uniformah se bodo morali pozdravljati s salutiranjem kakor častniki. Uniforme se uvedejo najkasneje s 1. julijem. Do-

klada se pa začne izplačevati s 1. marcem 1930. — To objavo posnemamo po časopisu »Naš Glas« z željo, da bi se tudi ministarstvo saobraćaja zganilo in enkrat rešilo vprašanje primerne pavšala za službeno obleko železničarjev, ki pri svoji težki službi porabijo največ službene obleke, ne dobe pa nobenega pavšala, uradniki III/I itd. pa le borih Din 600.— letno.

Prejemki uradnikov notranjega ministarstva, ki bodo dobili po Din 2400.— odnosno Din 1800.— letno za obleko, so daleko višji, kakor pa prejemki železničarjev.

Dopisi.

Ljubljana gl. kol.: Na naši postaji, ki je na sedežu direkcije in ena največjih dispozicijskih postaj, imamo še vedno nekatere uradne prostore, ki bi delali čast srednjemu veku, ne pa današnji dobi. Električna napeljava vseh prostorov, povsod se gleda, da so uradni prostori visoki in zračni, le za vozopisce na ljubljanski postaji je za uradni prostor določena mala soba v baraki, v katero se do danes še ni napeljalo elektrike. V tej sobi naj dela do 8 ljudi pri brlečih petrolejkah, sestavlja sezname in si osvežuje »s svežim zrakom« svoja pljuča. Čudimo se, da se v te pisarne ne napelje elektrika ter prosimo gospoda šef-zdravnika, da si v kakih noči, ko bo hudo deževalo, ogleda to pisarno in naj presodi, ali more v tem prostoru ostati vozopisec zdrav.

Borovnica: Kurilniški delavci v Borovnici dobe od časa do časa kak priboljšek. Pred leti — pod južno železnico — so imeli premožarji in nadkurjači določeno v kurilniški zgradbi posebno sobo s pričenami, pečjo in umivalnikom, da so se v slabem vremenu lahko zatekli pod streho, v pavzah odpočili in pogreli jed ter se umili. Potreba je zahtevala, da se jim je to sobo odvzelo ter pretvorilo v stanovanje, njim pa se je dalo star železniški voz. Ta voz ni bil več uporaben za promet in je tako služil za zavetišče premožarjem. Sedaj pa je prišel nalog, da se mora ta voz odpeljati in kasirati, premožarji in nadkurjači pa naj v dežju in snegu stoje na prostem, ali se stiskajo na najhu-

šem prepihu v kurilnici, kjer ni nobenega prostora, da bi služil za zavetišče.

Smatramo za dolžnost uprave, da vsaj nekoliko poskrbi za zdravje delavstva in da čimpreje postavi ali barako ali pa kak za službo nesposoben voz, ki ga bodo premožarji lahko uporabljali za zavetišče, da bodo mogli vsaj pod streho povziti borno hrano.

Kaj je s strokovniki? Pred tremi leti je bilo nastavljenih večje število profesionalistov v kurilnicah za zvaničnike II. in I. kategorije. Pretežna večina teh je bila zelo prizadeta na plači in težko čakajo, da se jih pomakne v višje stopnje osnovne plače. Vsem je znano, da morajo položiti strokovni izpit v roku treh let, ako hočejo postati stalni, ker to predpisuje čl. 19 zakona; vsem je znano, da preje ne morejo napredovati v višjo stopnjo osnovne plače in enako ne v višjo skupino položajne plače; zato vedno poprašujejo, kakšni izpiti morajo polagati, katere predmete morajo znati, vendar od direkcije ne morejo dobiti nobenega pravega odgovora. Triletni rok bo potekel, prizadeti pa še danes ne vejo, na čem da so. Dolžnost uprave je, da bi tem strokovnikom pravočasno (pravi čas je bil že pred dvema letoma) povedala predmete, ki jih morajo znati za izpit. Če bo s tem odlašala do zadnjega dne, potem logično od strokovnikov tudi ne sme nič zahtevati, ker pač niso vsevedeži. — Torej organizacija, zganil se!

Vuzenica: Naša podružnica ima zaznamovati ta mesec težko izgubo-

Igračkanje z izplačilom diferenc delavstvu.

Že od decembra 1929, torej že peti mesec se zavlačuje izplačilo diferenc delavstvu, katero ima dobiti v prvi vrsti le delavstvo v ljubljanski železniški direkciji. Le nekaj nad 15 milijonov Din znaša celokupna vsota diferenc; g. minister saobraćaja je pripoznal izplačilo, odredil, da se zahteva naknadni kredit od finančnega ministarstva — potem pa se je začelo v generalni direkciji neko čudno zavlačevanje. Iskali in urgirali so podatke iz onih direkcij, kjer sploh ne dolgujejo nič in tako so zavlekli to vprašanje srečno do 15. marca 1930, ko je načelnik finančnega oddelka imel končno vsoto vseh diferenc.

Zadnja naša deputacija je dobila od ministra saobraćaja odgovor, da je pravilnik še vedno pri finančnem ministru, ter da bo sedaj naše ministarstvo zahtevalo, da se pravilnik ali potrdi ali pa vrne železniškemu ministarstvu z motivacijo, kaj ovira potrditev.

Naš savez je smatral za potrebno, da se v tej zadevi obrne na najvišje mesto, ter je bila na kabinetno pisarno poslana sledeča predstava:

Podpisani savez se obrača do Vašega Veličanstva s prošnjo, da bi potom pristojnega ministarstva

Vi

še vedno niste poslali zadnjič priložene dopisnice na upravo v Maribor po

„DELAVSKO POLITIKO“!

Gotovo še niste uničili karte. Poiščite jo in pošljite jo takoj na naslov

MARIBOR, POŠTNI PREDAL 22.

Predno karto oddate, vprašajte svojega tovariša, če se misli tudi on naročiti na

„DELAVSKO POLITIKO“!

Mesec dni jo dobite brezplačno na poskušnjo!

Po kratki mukepolni bolezni je umrl v starosti 58 let dne 18. marca eden najstarejših članov saveza, s. **Naměstnik Ivan**. Član saveza je bil od 1. januarja 1908 ter ni prekinil članstva tudi v najtežjih časih. V podružnici je bil dolgo let tajnik in vnet organizator. Vrzal, ki je nastala v naših vrstah, bomo težko izpopolnili, saj je bil on eden prvih, ki je vedno bodril, navduševal, agitiral, pozival k vztrajnosti. Najbolj se bomo oddolžili njegovemu spominu s tem, da bomo zvesto sledili njegovim pozivom, navodilom. Njegov spomin bo živel med nami, njegove besede ne bomo pozabili in ob njegovem mrtvaškem odru smo si sodrugi segli v roke in si dali besedo, da bomo delo, ki ga je umrl započel in vodil, z najboljšimi močmi nadaljevali. Sodrug Ivan — naj ti bo lahka zemlja.

Videm-Krško: Občni zbor podružnice se je vršil v nedeljo, dne 16. marca 1930 ob pol 16. uri v gostilni Ivačić v Stari vasi ter se ga je udeležilo precejšnje število članstva. Ker je bil s. predsednik službeno zadržan, je bil izvoljen za predsednika občnega zbora s. Vodišek Franc, nakar je stari odbor podal tajniško in blagajniško poročilo. V preteklem letu je podružnica prejela 66 dopisov, od poslanih pa je bilo 49. Delovanje podružnice in odbora je bilo v letu 1929 na višku, dvignilo se je število članstva, vršile so se redne intervencije ter more biti članstvo ponosno, da ima v svojih vrstah tako agilne sodruge funkcionarje. Izpred centrale je podal poročilo s. predsednik Korošec Blaž ter je bilo poročilo od članstva soglasno sprejeto in odobreno vse dosedanje delovanje saveza.

Za bodoče leto je bil izvoljen sledeči odbor:

Richlij Ivan, predsednik, Simonišek Franc, podpredsednik, Mokotar Anton, tajnik, Radej Alojz, namestnik, odborniki: Jagodič I., Vodišek F. in Verstovšek I. Za preglednika pa: Šerbec Matija in Hercog Vinko.

Občni zbor je bil zaključen s pozivom na delo za savez — edino res pravo delavsko železničarsko organizacijo.

Brežice: V naši podružnici se je vršil občni zbor v nedeljo, dne 16. marca, na katerem je podal poročilo o delu centrale s. Korošec. Razložil je temeljito pomen organizacije ter delo saveza, ter so poročilo vsi s zanimanjem poslušali. Potrebno je bilo, da se tudi v Brežicah jasno in točno pove, da savez ni nobena protidržavna organizacija, da nima s kakim komunizmom nikakega opravka, pač pa da je savez legalna organizacija, ki se udeležuje na strokovnem polju; centrala saveza je z ozirom na večkratne preiskave, ki so se vršile pri posameznih funkcionarjih v Brežicah, pristojnemu srezkemu poglavarstvu jasno povedala kaj je savez in kakšen je njegov delokrog.

Na občnem zboru se je izvolil novi odbor, v katerem je dosti novih sodrugov, ki garantirajo za najboljši napredek podružnice. Dolžnost članstva pa je, da funkcionarje po svojih najboljših močeh podpirajo, da grede na agitacijo od moža do moža, da v letošnjem letu naše vrste podvojimo.

Maribor I: Delavski zaupniki delavnice Maribor so koncem februarja predložili Generalni direkciji državnih železnic v Beogradu sledeči dve vlogi:

Delavstvo delavnice drž. žel. v Mariboru je dobivalo do leta 1928 lesene odpadke po ceni Din 10.— za 1 m³, ki je odgovarjala kvaliteti drv. Od leta 1928 naprej pa mora plačevati iste odpadke po ceni od Din 0.10 za 1 kg, radi česar se obrača na gospoda načelnika s prošnjo, da blagovoli dovoliti prodajo lesnih odpadkov po isti ceni, ki je bila do leta 1928.

Lesni odpadki so po večini od starih kasiranih vozov, trhli in gnili, ter kot kurivo jako malo vredni.

Delavstvo montaže delavnice drž. žel. v Mariboru ne dobiva mesečno zaslužene premije, ter mora čakati po tri do štiri mesece na isto, radi

česar se ponovno obrača na gospoda načelnika mašinskega odelenja s prošnjo, da blagovoli odrediti, da se plača delavstvu montaže vsaj 30 odstotkov kot predujema na že zasluženo premijo. Popoln obračun premije je mesečno nemogoč, ker traja popravo ene lokomotive navadno 3 do 4 mesece, radi česar je delavstvo montaže prikrajšano na mesečnem zaslužku ter izpostavljeno bedi in pomanjkanju.

V nadi, da se bo gospod načelnik na opravičeno prošnjo oziral, ter izplačilo 30 odstotnega predujema od zaslužene premije odobrili, beležijo žijo.

Celje: Po občnem zboru naše podružnice so šli naši sodrugi agilno na delo in pridobili smo lepo število novih članov ter ni več daleč čas, da bomo dosegli število 100 članov. V zadnji številki Železničarja nismo objavili novega odbora, zato ga javljamo danes, da bodo vsi člani vedeli, na koga se imajo obračati: predsednik: Lackner Jurij, podpredsednik: Folcher Alfons, tajnik: Sket Franc, namestnik: Sernec Maks, blagajnik: Stolekar Karol, namestnik: Ferdič Ignac, odborniki: Cesar K., Knez F., Orosel V., Štravs A., Križnič I., Mlakar F. Poleg tega smo izvolili še zapornike za posamezne postaje in sicer: Laško: Stvarnik F., Polzela; Gornik I., Velenje: Vede F., Celje: Kolar A. in Knez E.

Zalog: Tudi pri nas se je začelo po občnem zboru živahno delo za organizacijo ter je tekom marca pristopilo 5 novih članov, več pa jih je izjavilo, da pristopijo z aprilom odnosno čim dobe izplačano diferenco. Dne 2. marca smo imeli redni letni občni zbor, na katerem je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik: Skuk Jakob, tajnik: Majeršič Maks, blagajnik: Šabec Ivan, odborniki: Sigulin R., Dimnik I., Baciavilla I. in Smeraj A., kontrola: Valenčič Albin in Vodičar Franc.

Slov. Gradec: Na občnem zboru naše podružnice je bil izvoljen v celoti stari odbor. Po poročilu delegata centrale o delu organizacije in položaju v bolniški blagajni ter akciji za izmenjavo socialne zakonodaje je bila sprejeta posebna resolucija na srezko poglavarstvo in Ministarstvo socialne politike, v kateri smo povdarili naše zahteve glede socialne zakonodaje. Pritožb imamo pri nas zlasti radi progovnega delavstva, ki mora hoditi zelo daleč delat, dosti ter apeliramo na centralo, da ukrene vse korake, da se tudi progovnemu delavstvu pribori vsaj osnovne pravice.

Borovnica: Na občnem zboru naše podružnice v nedeljo, dne 23. marca 1930 smo izvolili deloma nov odbor ter smo izvolili za predsednika s. Kržiča. Kljub temu, da nam v preteklem letu ni bilo poslano z rožicami ter se je vršil od raznih strani pritisk proti savezu, smo obdržali število članstva in novi odbor, ki smo ga izvolili, nam garantira, da bomo tudi v Borovnici v letu 1930 šli, kar se tiče članstva, le navzgor.

Občni zbor podružnice Maribor III. Dne 18. februarja 1930 se je vršil redni občni zbor podružnice Maribor III, glavni kol. z običajnim dnevnim redom. Občni zbor je otvoril dosedanja predsednik sodr. S. Lorger ter podal kratko poročilo, na kar sta poročala tajnik s. Frangeš in blagajnik s. Pilaj. Nato je v imenu centrale poročal s. Mikec o važnejših akcijah centrale, na kar je sledila volitev novega odbora.

Novi odbor je bil izvoljen ter se je dne 24. februarja konstituiral sledeče: Predsednik s. Simon Lorger, podpredsednika: Smasek in Kopic, tajnik Frangeš, namestnik Jančar, blagajnik Bučar, namestnik Pogelšek. Odbor: Cvenk, Vodišek, Pintar, Strmšek, Korošec Alojzij, Bahun, Grušovnik in Fišer Franc, premikač. Kontrola: Marinčič in Veber. Blagajniki: Slekovec, Uran, Pogelšek, Vodišek, Cvenk in Fišer Franc, premikač.

Dosedanjemu večletnemu blagajniku s. Pilaju, ki radi njegove večkratne odsotnosti iz Maribora ni mo-

gel še nadalje te funkcije prevzeti, je bila izrečena najtoplejša zahvala ter priznanje za njegovo požrtvovalno delovanje.

Nato je predsednik sodr. Lorger občni zbor zaključil z apelom na novi odbor ter na članstvo, da ga naj v njegovem delu podpira.

Občni zbor »Glasbenega društva železniških delavcev in nastavljenec« v Mariboru. Občni zbor se je vršil v nedeljo, dne 16. marca 1930, v Gambrinovi dvorani, ki je bil razmerna dobro obiskan. Predsednik Fischer je otvoril občni zbor ob 15.15 uri, nakar je tajnik A. Korošec prečital zapisnik zadnjega občnega zbora. Blagajniško poročilo je podal Gradišnik. V debati k poročilu se je oglašil k besedi Bahun ter je grajal površnost zapisnika, v katerem ni nesar zabeleženega o sklepu lanskega občnega zbora, ki je bil storjen na njegov predlog, da morajo biti vsi godbeniki, ki so železničarji, strokovno organizirani. Pozneje je Bahun govoril ponovno o isti stvari, in sicer pri glasovanju o razrešnici staremu odboru. Brauhard je stavil predlog, da se naj da razrešnica staremu odboru. Pri glasovanju je vsled nespornost glasoval za razrešnico samo par navzočih, kar je navzočega policijskega organa pripravilo do tega, da je zahteval ponovno glasovanje, ker bi sicer bil primoran občni zbor razpustiti, kakor se je izrazil. Po pojasnilu Bahuna je bila razrešnica staremu odboru soglasno sprejeta. Po volitvi novega odbora se je končno začela debata o lanskem predlogu, da so godbeniki vsi strokovno organizirani. Bahun je pojasnjeval pomen in namen godbe, katero se nikakor ne sme smatrati za godbo pogrebne družve, kot so jo nekateri hoteli označiti, temveč je to godba organiziranih železničarjev. Godba ni in ne sme biti sama sebi namen, ampak se mora nanašati na strokovno in kulturno organizirane železničarje in delavce; zato morajo biti vsi godbeniki strokovno organizirani, v kolikor so železničarji, ako pa so tudi taki, ki ne pripadajo niti železničarjem niti kake drugi delavski stroki, tedaj se naj vpišejo v »Svobodo«. Godba je napravila že več izletov, ne samo v Beograd in drugam, ampak tudi v Graz — torej v inozemstvo. Kako bi mogli godbo, katere godbeniki niso strokovno organizirani, predstavljati svetu kot godbo zavednih delavcev in železničarjev. Nato je Bahun predlagal ponovno: **Tekom enega meseca se morajo vsi godbeniki, ki so železničarji, strokovno organizirati pri Ujedinjenem savezu železničarjev Jugoslavije, ne železničarji pa vsaj pri kulturnem društvu »Svoboda«.** Razen tega mora biti vsak godbenik naročnik enega delavskih listov, in sicer »Delavske Politike« ali pa »Volksstimme«, da bo informiran o vsem delavskem gibanju. Razume se, da mora biti godbenik član godbenega društva. Ta predlog je dobil pri glasovanju večino. — Društvo je v preteklem letu zelo agilno delovalo ter šteje sedaj 345 ustanovnih članov, 6 rednih, 386 podpornih. Sej se je vršilo 10; društveni inventar obstoji iz 45 oblek za godbenike, 60 komadov godal in nebroj notnih komadov. Godba more nastopiti na lok in na pihala. Blagajniško poročilo je podal Gradišnik. Denarni promet je znašal Din 37.112 in 53 p. Staremu odboru je občni zbor dal razrešnico, nakar se je vršila volitev novega odbora. Izvoljeni so bili: Fischer Franc, predsednik; Ternovšek Ivan, nam.; Korošec Alojzij, tajnik; Zorko Anton, nam.; Gradišnik Avgust, blagajnik; Gajšek Simon, nam.; odborniki: Smasek Franc, Vešligoj Josip, Bračko Josip, Oman Ignac, Ketiš Josip, Mlakar Jakob, Bahun Andrej, Mesner Dominik, Kristof Stefan in Mikunda Josip. Pred zaključkom občnega zbora se je zahvalil predsednik kapelniku Maksu Schönherrju za njegov trud in marljivost, da je godbo izvežbal in jo dvignil do one višine, da je delavstvu v ponos.

Podporno društvo železniških uslužbenec v Ljubljani.

Na letošnjem občnem zboru gornjega društva je bil sprejet tudi

To je prava Kolinska cikorija!

sklep, da se sestavi statistika starosti društvenih članov in da se ta statistika objavi, da se da tako vsemu članstvu možnost in prilika, da se poglobi v položaj in razmere društva, zlasti da lahko razmišljajo, ali je dosedanja članarina zadosti velika in odgovarja posmrtnini ali pa bo treba v bližnji bodočnosti misliti na zvišanje ali znižanje prispevkov odnosno posmrtnine.

Mi objavljamo dopis podpornega društva brez komentarja ter pozivamo članstvo omenjenega društva, da ta dopis dobro preštudira in si naredi potrebne sklepe. Dopis društva se glasi:

Da ustrezemo zahtevi, ki je bila na letošnjem občnem zboru izražena, objaviti starost društvenih članov, naznanjamo s pričujočim:

80 let in prek starih članov je 26, 70 let in prek (do 79 let) je 298, 60 do 69 let starih je 1377, 50 do 59 let starih je 2607, 40 do 49 let starih je 3079, 30 do 39 let starih je 4165, 20 do 29 let starih je 1416, pod 20 let pa dva. Celotno je torej onih članov, ki bodo letos 40 let izpolnili in vseh onih, ki so starejši, 7387, dočim znaša število vseh pod 40 let starih članov 5583. — Doslej še prirastek članstva vedno umrljivost prekaša, in sicer enkrat tolik je bil pristop v zadnjem letu. V zadnjem desetletju pa pristop v primeri z umrljivostjo vsekakor pojema in to od štirikrat na samo enkrat.

Odkar je žel. uprava z odtegotvanjem članarine prenehala, tudi članstvo deloma izstopa, deloma z uplačili članarine zaostaja. Največji upad članstva iz tega razloga je zaznamovati pri delavnici državnih železnic v Mariboru: od 1483 na 1300.

Gorenje statistične podatke dajemo na razpolago, da iz njih dobrohotno izvajate odgovarjajoče sklepe ter svojemu članstvu pristopanje k našemu društvu priporočate.

Podporno društvo želez. uslužbenec in vpokojencev v Ljubljani:

J. Kitek, predsednik.
Lipovšek, tajnik.

Gibanja članstva.

V mesecu marcu so pristopili:	
Ljubljana	14 članov
Srnetica	9 «
Banja Luka	8 «
Sisak	5 «
Poljčane	6 «
Zalog	5 «
Zagreb	4 «
Celje	4 «
Ormož	3 «
Nova Gradiška	3 «
Maribor	3 «
V ostalih krajih	8 «
Skupno	72 članov
Odstopilo je, odnosno so bili črtani:	
Ljubljana	5 «
Banja Luka	4 «
Celje	4 «
Zidani most	2 «
Ostali kraji	2 «
Skupaj	17 članov
Prirastek torej 55 članov.	

Razno.

OBČNI ZBOR

Gospodarske poslovalnice osebja ljubljanske žel. direkcije r. z. z o. z. v Ljubljani

se vrši nepreklicno dne 13. aprila ob 10. uri dopoldne v vestibulu Delavske zbornice v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva, odobritev letnega računskega zaključka in podelitev odveze načelstvu.
4. Čitanje revizijskega poročila.
5. Volitev članov načelstva in nadzorstva (dopolnilna).
6. Sprememba pravil.
7. Predlogi in razno.

Vabimo vse člane, da se občnega zbora točno in polnoštevilno udeležijo.

Gospodarska poslovalnica.

Otvoritev oddajališča v Mariboru.

Vse železničarje obveščamo, da je Gospodarska poslovalnica osebja

ljubljanske železniške direkcije r. z. z o. z. otvorila za svoje člane v Mariboru in krajih, ki gravitirajo v Maribor, svoje oddajališče in sicer v Mariboru na Aleksandrovi cesti št. 45 v neposredni bližini glavnega kolodvora.

Oddajališče je založeno z vsem manufakturnim blagom ter se bo upoštevajoč želje in nasvete članov vedno bolj spopolnjevalo.

V zalogi je **damsko modno blago** za spomladanske in letne plašče, damsko modno blago za kostume, kasha, volnene krepe, ripse, popeline. Nadalje ima v zalogi izbiro pralnih baržunov gladkih in vzorčastih; prave češke delene in podelene, kambrike, cefirje, razne vrste tiskovine in drugo pralno blago po najnižjih cenah.

Enako je še večja izbira za **moške obleke**, in sicer krasne angleške in češke kamgarne, covercoate v lepih modnih barvah. Nadalje prvovrstne sportne ševiole, od katerih lahko dobite blago za celo obleko (3,10 m) s podlogo vred že za Din 280.— itd.

Tudi blaga za službene obleke je več vrst in si lahko vsakdo izbere

Računski zaključek Splošnega kreditnega društva r. z. z o. z. v Ljubljani za leto 1929

Aktiva		Bilanca, dne 31. decembra 1929.				Pasiva			
	Din	p	Din	p		Din	p	Din	p
1 Ogotovina			108.255	68	1 Deleži			100.567	94
2 Vrednostne listine			311.050		2 Rezervni sklad:				
3 Dolžniki:					a) splošni	28.113	90		
a) denarni zavodi	351.991	80			b) specijelni	25.000		53.113	90
b) dolžniki v tek. rač.	341.752				3 Vloge:				
c) dolžniki na posojilih	612.807	25	1.306.551	05	a) na knjižice	1.223.986	90		
4 Menice			34.000		b) na tekoči račun	318.330		1.542.316	90
5 Inventar			4.215	60	4 Prehodni zneski			62.986	94
					5 Čisti dobiček			5.087	35
			1.764.072	33				1.764.072	33

Primerjali s knjigami in prilogami ter našli v soglasju

Nadzorstvo.

V Ljubljani, dne 31. decembra 1929.

Za knjigovodstvo: Pavel Kovač l. r.

blago, ki bo odgovarjalo njegovi službi. Tako dobite v poslovalnici blago za kompletno službeno obleko (2,60 m) s podlogo vred za Din 265.—, Din 350.—, Din 470.— in Din 630.—. V poslovalnici dobite vse vrste šifona, belo in rjavo kontenino za perilo, kapne in za rjuhe ter oksforde itd. po izredno nizkih cenah.

Kdor hoče kupiti blago na obroke, si mora preje nabaviti pri najbliž-

ji podružnici »Ujedinjenega Saveza železničarjev Jugoslavije« kreditno nakaznico. Brez te nakaznice se blago na obroke ne bo izdajalo, ker prodajalec ne more poznati vseh železničarjev in je le na ta način mogoče prepričati eventualna izrabljanja za druge.

R. WILLMANN, STROJNO PODJETJE LJUBLJANA

Slomškova 3.

Izdeluje različne vrste strojev za lesno industrijo, transmisijske naprave, tovarna dvigala vseh vrst, rebraste cevi iz kovanega železa. — Prevzema projektiranje in opremo različnih mehaničnih naprav ter izvršuje vsa v strojno stroko spadajoča dela in popravila solidno in po možnosti najhitreje.

Pridobivajte nove člane za našo organizacijo!

Priporočamo trgovino z železnico

Franc Stupica v Ljubljani
Gospodarska c. 1

PRECIZNE URE
Schaffhausen, Omega, Doxa itd. dobite najceneje pri urarju **L. VILHAR, LJUBLJANA** Sv. Petra cesta št. 36.

Izdelovanje soda-vode, prodaja premoga in drv

Priporoča se:

SIMON KUNČIČ

LJUBLJANA

Sv. Petrac. 45

Za spomlad in poletje

kupite najcenejše in najboljše obleke moške in deške, domačega izdelka pri

JOSIP OLUP, Starl trg 2

na vogalu. — V zalogi ima vedno na razpolago hlačevine iz angleških, čeških in domačih tovarn. — Velika izbira klobukov, čepic in domačega perila iz tovarne »Triglav«. Moje geslo je: dobro blago in nizke cene. V zalogi ima vedno tudi sukno za železničarske uniforme

Obenem priporoča svojo gostilno »Pod Trančo« kjer se točijo najboljša štajerska in dolenska vina.

L. MIKUŠ LJUBLJANA
MESTNI TRG 15

NA MALO!

DEŽNIKI

NA VELKO!

Ustanovljeno leta 183-

Gostilna

pri „Roži“

Ljubljana, Židovska ulica št. 6.

je na novo otvorjena.

Priporočam pristna dalmatinska vina, morske ribe, mrzla jedila, — vse po konkurenčnih cenah.

Za obilen obisk se priporoča:

Milan Prijč, gostilničar pri „Roži“.

Želite dober kruh in fino pectvo?

Kupujte le v pekarni

Andrej Dolinar

LJUBLJANA

Bohoričeva ulica 1 in Kette Murnova c. 2

Železničarjem

se priporoča

Fran Igljč,

krojaški atelje in specialna izdelava uniform za železničarje

Ljubljana, Pražakova 10

v bližini Gospodarske poslovalnice.

Najbližja lekarna za p. t. železničarje je

Lekarna Ramor

Ljubljana, Miklošičeva cesta 20.

ŠIVALNI STROJI

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne. 15 letna garancija. Vezenje se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji „Adler“.

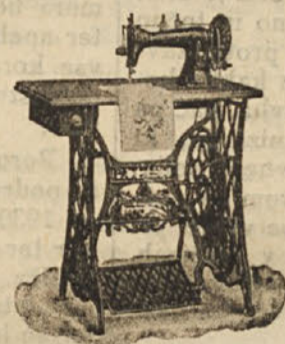
Kolesa iz prvih tovarn. Dürkopp, Styria-Kayser, Nero.

Pletilni stroji vedno v zalogi. Posamezni deli koles in šivalnih strojev.

IVAN JAX IN SIN LJUBLJANA

GOSPOSVETSKA CESTA ŠT. 2

Daje se tudi na obroke! Ceniki franco in zastoj!

Komu se znoje noge?

Kdor trpi na znojenju nog, ta se zamore te neugodne boleznin v zelo kratkem času ter za vedno iznebiti, ne da bi bili potrebni za to kakšni posebni izdatki in zdravila.

Vsake neugodnosti se zamoremo ubraniti z najenostavnejšimi in najnaravnnejšimi načini, ako so nam znana sredstva, ki so v to svrhu potrebna in koristna.

Angležem, Francozom, Nemcem in drugim velikim narodom je že dolgo znano, da znojenju nog odpomore posebno volna indijske opice z neftin-biljko.

Napravite samo en poskus, pa boste na svojih lastnih nogah hitro opazili velik učinek naravnega delovanja ter hitro spremembo.

Neftin-nogavice ne zaustavijo samo popolnoma tudi najjačje znojenja nog, temveč nudijo nogi poleti v resnici prijetno svežost ter tudi noge tako utrde, da ne bodo občutile pozimi neprijetnosti mraza kot preje; v slučaju nošnje teh nogavic nas tudi v najhujši zimi ne zebe v noge ter nas iste tudi branijo pred ozeblino. En par Neftin-nogavic lahko nosimo najmanj petkrat tako dolgo kot navadne volnene nogavice, poleg tega pa imajo tudi to prednost, da so najbolj poceni in nošnja zelo prijetna.

Kadar se boste prvič namenili k nakupu nogavic, kupite vsaj za poskušnjo eden ali dva para teh Neftin-nogavic angleškega izvora, pa boste v kratkem času z radostjo konstatirali, da se Vam noge nič več ne znoje, da so se Vam živci v nogah utrdili, okreplili in osvežili, da Vam je hoja lahka, elastična ter da se ne utrudite tako hitro kadar hodite.

Neftin-nogavice nosijo angleški, francoski, nemški, avstrijski in drugi vojaki, žandarji, stražniki, financarji, železničarji, gozdarji, športaši, kakor tudi večina ostalih privatnih oseb. Vsem tem so se te nogavice silno priljubile, ker so v resnici zelo koristne.

En par moških angleških Neftin-nogavic stane Din 35.—, ženskih Din 45.—, športnih za športne hlače Din 60.—. Za poštnino se plača posebej Din 5.—.

Priporočamo, da se istočasno z naročilom pošlje vnaprej tudi denar, ker s pošiljanjem po povzetju nastanejo samo nepotrebni stroški in s tem se blago samo podraži.

Vsak par se pošlje v posebni škatli z navodilom za uporabo, originalno zavit in plombiran.

»COMMERCIA«

TRGOVAČKO PODUZEČE

OSIJEK I., VIJEČNIČKI TRG.

Edino jugoslovansko zastopstvo in skladišče Neftin-nogavic.

Prosimo, da nam pri naročilu navedete samo dolgost noge od pete do konca prstov.

Naj takoj javijo

svoje natančne naslove one osebe, katere bi hotele, da jih naučimo lepo, čisto in lahko domačo obrt, pa da si s tem pridobe stalen in posebno dobičkanosen postranski zaslužek. Javijo se naj samo oni, kateri razpolagajo z vsoto najmanj Din 3650.—, da si lahko nabavijo za to potreben stroj. Poduk je brezplačen, zaslužek 10—12 Din na uro. Material za delo dajemo mi. Poleg za privatna naročila more vsakdo delati tudi za našo tvrdko, ker mi smo pripravljeni vsak čas v gotovem denarju prevzeti vsakršno količino izdelane robe, za kar jamčimo tudi pismeno. Za odgovor priložite znamko.

GRAUERT

TVORNICA STROJEVA D. D. GENERALNO ZASTUPSTVO I SKLADIŠTE

OSIJEK I.

KREŽMINA ULICA 13.